

Armoede in België. Jaarboek 2016

Brussel, 14 maart 2016. De staatssecretaris voor Armoedebestrijding Elke Sleurs en de POD Maatschappelijke Integratie gaven de opdracht om een zesde editie van het federale Jaarboek over armoede en sociale uitsluiting en het beleid daarover, op te stellen. Deze opdracht werd toevertrouwd aan POS+ (Participation, Opportunities, Structures van de Universiteit Gent) in samenwerking met CeRIS (Centre de Recherche en Inclusion Sociale van de Universiteit Bergen) en met em. prof. dr. Jan Vranken.

Ter gelegenheid van de voorstelling van het Jaarboek 'Armoede in België' organiseren de redactie en de opdrachtgevers een

Persconferentie Dinsdag 22 maart 2016 om 10 uur

Résidence Palace
Passagezaal
Wetstraat 155, 1040 Brussel

In België accentueert de crisis het verzwakken van het verzekeringsprincipe van de sociale zekerheid door het belangrijker worden van de bijstand in de armoedebestrijding. Het directe armoedebelief lijkt steeds vaker de effecten van een indirect armoedebelief te moeten opvangen. Of anders gezegd, de structurele maatregelen op het vlak van de werkgelegenheid, de sociale zekerheid of de huisvesting volstaan niet langer om armoede te voorkomen, te bestrijden. Directe en onmiddellijke acties zijn nu meer dan noodzakelijk om de tekorten van belangrijke politieke krachtlijnen, op middellange of lange termijn, te verzachten.

De gezichten van armoede na de zesde staatshervorming

Dit zesde federale Jaarboek Armoede beklemtoont dat investeringen nodig blijven voor een doeltreffende strijd tegen de armoede. Enkel door te blijven investeren, in mensen en structuren, kunnen we het recht op een menswaardig leven voor iedereen realiseren. Dat mensen die in armoede leven, niet altijd beschikken over de macht om die rechten te realiseren, illustreren we aan de hand van relevant onderzoeksmateriaal. Na de beschrijving van de 'klassieke' armoede-indicatoren gaan we, in het eerste deel van dit Jaarboek, in op de relatie tussen opgroeien in armoede en de (fysieke en taal-)ontwikkeling van jonge kinderen, op de kwetsbaarheid en bestaansonzekerheid van vrouwen in Brussel en op de geestelijke gezondheid van kwetsbare personen.

Hoe 'het' beleid vorm krijgt, of kan/zal krijgen, werken we uit in deel twee van dit Jaarboek. We geven eerst een overzicht van het armoedebelief van de diverse regeringen. Vervolgens schenken we aandacht aan vernieuwende praktijken, zoals het Housing First experiment in de strijd tegen dak- en thuisloosheid, en bespreken we (de hervorming van) de kinderbijslag, wellicht het meest opvallende van de overgedragen bevoegdheden. We staan ook stil bij het onderwijs, dat al enige tijd onder de gewesten valt. In dit deel beschrijven we ook de ontwikkeling van de verhouding tussen sociale zekerheid en sociale bijstand waarbij vooral de laatste de bovenhand lijkt te nemen, en meer nadruk komt te liggen op controleren en activeren.

Of 'de' participatiesamenleving een bijdrage kan leveren in de strijd tegen armoede, nemen we op in het derde thematische deel van dit Jaarboek. De verschillende hoofdstukken (o.a. over de arbeidsmarktparticipatie van migranten, NEET-jongeren, het geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie, de lokale besturen) bieden een genuanceerd antwoord. We gaan tevens na op zoek naar sporen van de participatiesamenleving in de

meest recente beleidsdocumenten en steken ons licht op bij onze noorderburen. Nederland evolueert immers in snel tempo naar een participatiesamenleving, waarbij burgers worden aangezet zelf veel meer verantwoordelijkheid op te nemen. De bijdragen tonen aan dat bij het stimuleren van meer verantwoordelijkheid bij de burgers en het middenveld, bescherming en ondersteuning vanuit de staat een noodzakelijkheid blijft.

Een wetenschappelijk instrument van communicatie, evaluatie en verspreiding

Dit Jaarboek wil bijdragen tot een betere kennis over armoede en sociale uitsluiting en tot het verhogen van de politieke en publieke belangstelling voor dit thema. Het is des te meer van belang bij het begin van een nieuwe legislatuur die de zesde staatshervorming in de praktijk dient om te zetten. Met dit Jaarboek bieden we een instrument aan voor de federale overheid om met kennis van zaken de situatie en de maatregelen inzake armoede en sociale uitsluiting te analyseren en te evalueren. Ten slotte willen we mensen en instellingen samenbrengen, die bekommerd zijn om armoede en sociale uitsluiting maar die anders zelden of nooit met elkaar in contact komen.

Meer weten ?

Het Jaarboek wordt ook voorgesteld op een colloquium 'De crisis tekent het gezicht van de armoede'. Deze presentatie gaat door op vrijdag 25 maart 2016 van 09u30 tot 13u00 in het Résidence Palace, Wetstraat 115 in 1040 Brussel. We hebben de eer om verschillende vooraanstaande Belgische en internationale sprekers te mogen ontvangen, met name dr. Maria Herczog, voorzitter Eurochild, prof. Koen Hermans (docent aan de Faculteit Sociale Wetenschappen en projectleider bij LUCAS, KU Leuven), Muriel Sacco (onderzoekster bij GERME, ULB), en Phillipe Defeyt (voorzitter van het OCMW van Namen). Het programma van het colloquium is beschikbaar op de website van de POD Maatschappelijke Integratie:

<http://www.mi-is.be/be-nl/evenement/colloquium-naar-aanleiding-van-de-voorstelling-van-het-federale-jaarboek-armoede-in-belgie>

Inschrijven is verplicht en kan op de website:

<http://www.armoede-in-belgie.be/colloquium-2016.html>

Redactie van het Jaarboek 2016: Isabelle Pannecoucke, Willy Lahaye, Jan Vranken en Ronan Van Rossem.

Voor meer inlichtingen kunt u contact opnemen met Julien Van Geertsom, Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie, +32 475 26 84 70 of com@mi-is.be

Deelname persconferentie bevestigen bij Jan De Coninck via 0475 824 160 of jan.deconinck@mi-is.be